

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **H. T. P.,** zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem v Brně, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 3. 2004, č. j. 55 Az 513/2003 - 40, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 21. 1. 2003, č. j. OAM-5330/VL-11-ZA-03-2002, rozhodl žalovaný tak, že žalobci se azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje, a že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný své rozhodnutí opřel o zjištění, že důvodem žádosti o udělení azylu ze strany žalobce je snaha legalizovat pobyt na území České republiky poté, co obdržel rozhodnutí o správním vyhoštění do roku 2007. Z Vietnamu vycestoval z ekonomických důvodů.

Proti citovanému rozhodnutí podal žalobce včas žalobu, ve které uvedl, že žalovaný v řízení porušil ustanovení § 3 odst. 3 a odst. 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3

zákona č.71/l967 Sb., o správním řízení (správní řád), a § 12 a § 91 zákona o azylu. Pokud jde o skutkové důvody odkázal žalobce na svoji žádost o udělení azylu v ČR, protokol o pohovoru, který byl s ním proveden a ostatní spisový materiál, který se vztahuje k jeho žádosti o udělení azylu v ČR a který má k dispozici žalovaný. Na základě uvedených skutečností žalobce považoval napadené rozhodnutí za nezákonné, a žalovaný tím, že mu azyl dle ustanovení § 12 a § 14 neudělil, resp. na něj ani nevztáhl překážku vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, jeho žádost posoudil nesprávně a v důsledku toho vydal vadné rozhodnutí.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 23. 3. 2004, č. j. 55 Az 513/2003 - 40, byla žaloba zamítnuta. Podle názoru krajského soudu námitka žalobce, že došlo k porušení ustanovení § 3 odst. 3 a odst. 4, § 32 odst. 1 a § 33 odst. 2, § 46 a § 47 správního řádu, neobstojí, neboť tyto námitky jsou natolik obecné a nekonkrétní, že nelze zjistit jaké další důkazy měl žalovaný provádět, v čem jsou konkrétně skutková zjištění neúplná. Rovněž tak ani neobstojí námitky žalobce, kdy vytýká žalovanému, že mu nedal možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění, neboť žalobce byl podrobně seznámen s obsahem všech zpráv a informací a mohl se k nim vyjádřit. Krajský soud rovněž konstatoval, že z obsahu správního spisu vyplývá, že žalovaný si pro své rozhodnutí opatřil dostatečné množství zpráv o situaci v zemi původu žalobce. Obavu žalobce, že případným návratem do vlasti mu nebude umožněno získat zaměstnání, označil soud za irelevantní, neboť tato ekonomická obava nezakládá žádný ze zákonných důvodů pro udělení azylu. Krajský soud odmítl rovněž i námitku žalobce, že v případě jeho návratu bude ve své vlasti pronásledován, neboť byla vznesená pouze v hypotetické rovině, jako fiktivní obava bez bližšího určení. V otázce posouzení překážek vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu se soud plně ztotožnil s názorem žalovaného.

Proti rozsudku Krajského soudu v Brně podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť se domnívá, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Pro nedostatek důvodů rozhodnutí považuje stěžovatel rozhodnutí správního orgánu za nepřezkoumatelné. Stěžovatel má za to, že žalovaný při zjišťování skutkového stavu věci porušil ustanovení § 3 odst. 3 a odst. 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, a cítí se i zkrácen na svých právech v důsledku porušení ustanovení § 12 a § 14 zákona o azylu. Jak vyplývá - podle názoru stěžovatele - z obsahu správního spisu, má stěžovatel důvodné obavy, že vzhledem k tomu, že opustil svou vlast a požádal o udělení azylu v České republice, hrozí mu v případě návratu do vlasti pronásledování. Dále vytýká krajskému soudu, že nepřihlédl k aktuálním informacím ohledně situace ve Vietnamu. Z uvedených informačních zdrojů se podává, že stav dodržování lidských práv ze strany vlády zůstal neuspokojivý a nadále dochází k mnoha závažným případům jejich porušování. S ohledem na tyto informace jsou obavy stěžovatele z pronásledování jeho osoby ve vlasti odůvodněné. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť má za to, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané

rozhodnutí. Podle názoru žalovaného trpí kasační stížnost vadou podání spočívající v absenci povinného údaje o adrese, na kterou je možné doručovat. Stěžovatelem uvedená adresa Pobytové středisko Z. u B., H. 514, je neaktuální, protože stěžovatel z tohoto pobytového střediska dne 5. 5. 2004 odešel. K důvodům kasační stížnosti se žalovaný odvolává na stanovisko Nevyššího správního soudu v Brně č. j. 5 Azs 37/2003 ze dne 22. 1. 2004, podle kterého poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel dne 27. 11. 2002 podal žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že ve Vietnamu měl problémy se uživit, neměl stálou práci. Dozvěděl se však, že v ČR si může vydělat, a proto sem přijel. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR pak stěžovatel sdělil tytéž skutečnosti s tím, že jediným důvodem jeho vycestování z Vietnamu byly finanční potíže. Ty pramenily z toho, že nikdy neměl stálou práci; vždy pracoval jako pomocník, a proto dostával nízkou mzdu. Práci sehnal vždy jen na několik měsíců, protože neměl žádnou odbornost. Svoji kvalifikaci se však nepokoušel zvyšovat, neboť nikdy neměl zájem pracovat v podnicích, vždy chtěl pracovat jen u soukromníků. Svoji situaci nechtěl řešit přestěhováním v rámci své vlasti, neboť celý život žil ve městě, kde se narodil, a jinde ve Vietnamu žít nechtěl, protože tam nikoho nezná. Na dotaz žalovaného, co by se stalo, kdyby se vrátil zpět do své vlasti, stěžovatel odpověděl, že by se nestalo nic, neměl by žádné problémy. Z protokolu dále vyplývá, že stěžovatel požádal o azyl v říjnu 2002 poté, co byl policií zadržen, dostal výjezdní vízum na 30 dní a zákaz pobytu do roku 2007. K podání žádosti o udělení azylu stěžovatele vedla snaha žít na území ČR legálně.

Podle ustanovení § 12 se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle ustanovení § 14 téhož zákona jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Nejvyšší správní soud se na základě zjištěného skutkového stavu věci ztotožnil s právním názorem jak žalovaného, tak krajského soudu. Ze správního spisu bylo jednoznačně zjištěno, že stěžovatel chtěl svoji žádostí o azyl legalizovat svůj pobyt na území ČR poté, co obdržel výjezdní vízum a zákaz pobytu do roku 2007, přičemž důvodem pro odchod z Vietnamu byla jeho nespokojenost s ekonomickou situací v zemi. Tyto důvody však nelze subsumovat pod důvody uvedené v ustanovení § 12 zákona o azylu, jež by udělení azylu umožňovaly. Účelem přiznání azylu je poskytnout ochranu tomu, kdo je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo cítí důvodnou obavu z pronásledování z důvodů v zákoně vymezených. Aby mu mohla být poskytnuta ochrana formou azylu, musí být prokázáno, že je nositelem určitého přesvědčení politického nebo náboženského, pro které je ve zemi, jehož občanství má (v zemi jeho posledního trvalého bydliště), reálně pronásledován, nebo že je pronásledován z důvodů příslušnosti k jasně vymezené sociální skupině. Takové skutečnosti v souzené věci prokázány nebyly, ostatně stěžovatel na takové

skutečnosti ani nepoukazoval. V této souvislosti se proto jeví jako zcela účelovou námitka stěžovatele, že krajský soud nepřihlédl k aktuálním informacím ohledně situace ve Vietnamu, když z uvedených informačních zdrojů se podává, že stav dodržování lidských práv ze strany vlády zůstal neuspokojivý a nadále dochází k mnoha závažným případům jejich porušování. Jednak není vůbec zřejmé, jaké informační zdroje má stěžovatel na mysli, takže jejich relevanci nelze přezkoumat, a jednak z výpovědi stěžovatele jasně vyplývá, že se porušování lidských práv ve Vietnamu nedovolává a v případě návratu do vlasti nemá strach, že by se setkal nějakými problémy.

K námitce směřující k nesprávnému posouzení právní otázky s ohledem na ustanovení § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární azyl) Nejvyšší správní soud uvádí, že udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu, jehož smyslem je možnost daná správnímu orgánu zareagovat jak na případy předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofu, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), tak i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Okolnosti svědčící pro poskytnutí humanitárního azylu pak správní orgán posuzuje na základě volné úvahy, přičemž na udělení azylu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok. Soud posléze posuzuje pouze tolik, zda správní orgán nevybočil z obecných mezí daných základními principy platného právního řádu, zde především zákazu diskriminace, či z hlediska procesních předpisů. V postupu žalovaného ani krajského soudu Nejvyšší správní soud neshledal žádná pochybení.

K poznámce žalovaného, že kasační stížnost trpí vadou podání spočívající v absenci povinného údaje o adrese, na kterou je možné doručovat, když stěžovatelem uvedená adresa Pobytové středisko Z. u B., H. 514, je neaktuální, protože stěžovatel z tohoto pobytového střediska dne 5. 5. 2004 odešel, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro potřeby řízení o kasační stížnosti je postačující, když je v kasační stížnosti uvedena adresa advokáta, jenž je oprávněn činit jménem stěžovatele veškeré úkony a jemuž bude zasláno i toto rozhodnutí.

.

V návaznosti na uvedené proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že není dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Krajského soudu v Brně zrušit, neboť neshledal žádnou vadu řízení, jež by spočívala v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit, přičemž rozhodnutí správního orgánu není nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

K žádosti stěžovatele, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud uvádí, že o návrhu nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému

v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu